

KOPIOSTO RY:N VASTAUS LAUSUNTOPYYNTÖÖN VN/2178/2020 SELVITYKSESTÄ KOTIMAISEN AUDIOVISUAALISEN SISÄLLÖNTUOTANNON RAHOITUSPOHJAN VAHVISTAMISEN UUSISTA MAHDOLLISUUKSISTA

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa.

Kopioistosta ja AVEKista

Kopioisto ry on esittävien taiteilijoiden, tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö, jonka jäseniä ovat 45 luovan alan järjestöä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt Kopioiston tekijänoikeuslain (404/1961) 26 §:ssä tarkoitetuksi sopimuslisenssijärjestöksi useilla tekijänoikeuslain määrittelemillä lisensiointialueilla (voimassa olevat hyväksymispäätökset löytyvät opetus- ja kulttuuriministeriön verkkosivuilta: <https://minedu.fi/sopimuslisenssit>). Kopioisto myöntää käyttöluvia audiovisuaalisten ja graafisten teosten käyttöön ja kerää korvaukset teosten käytöstä. Kopioisto tilittää käyttöluvista keräämänsä korvaukset luovan alan oikeudenhaltijoille. Radio- ja tv-ohjelmien korvaukset maksetaan pääosin henkilökohtaisina korvauksina ohjelmien tekijöille ja esittäjille, kuten ohjaajille, käsikirjoittajille ja näyttelijöille. Kirjojen, lehtien ja internetissä julkaistujen teosten käyttökorvaukset maksetaan pääsääntöisesti jäsenjärjestöille, jotka jakavat ne edelleen tekijöille ja kustantajille muun muassa erilaisina apurahoina ja palkintoina.

Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEK toimii osana Kopioistoa. AVEK on edistänyt tekijänoikeusvaroilla audiovisuaalista kulttuuria tukemalla alan ammattilaisten teoksia, tuotantoja ja hankkeita jo vuodesta 1987. AVEK kanavoi tekijöiden yhteisiin käyttötarkoituksiin tekijänoikeudellisia korvausvaroja audiovisuaalisen kulttuurin alueella ja jakaa tukea lyhyt-, dokumentti- ja animaatioelokuvien sekä mediataideteosten tuotantoon.

Kopioiston oikeudenhaltijoille jakamat tekijänoikeus- ja kopiointikorvaukset olivat vuonna 2019 yhteensä 43,7 MEUR, josta AVEKin kautta jaettiin erilaisina tukina ja apurahoina 3,4 MEUR.

AVMS-direktiivin mahdollistama rahoitusvelvoite tulee implementoida Suomessa

Pidämme AVMS-direktiivin 13 artiklan 2 kohdan mahdollistamaa kotimaisten audiovisuaalisten tuotantojen rahoituspohjan laajentamista hyvänä tavoitteena. Puollamme muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneille mediapalveluiden tarjoajille, joiden kohdeyleisöt sijaitsevat Suomessa, asetettavan rahoitusvelvoitteen implementointia Suomen kansalliseen lainsäädäntöön. Kotimaisten audiovisuaalisten tuotantojen jatkuvuuden turvaamiseksi on perusteltu, että ne kansainväliset mediapalveluiden tarjoajat, jotka toimivat Suomen markkinoilla, osallistuvat kotimaisten sisältöjen tuotantoon rahoitusvelvoitteen kautta.

Kopioistolla on valmius ryhtyä hallinnoimaan rahastoa

Kannatamme rahoitusvelvoitteen implementointia Suomen lainsäädäntöön toteuttamalla sen yhdistelmämallilla, jossa suorat sijoitukset kotimaisiin tuotantoihin ovat ensisijainen vaihtoehto ja jossa maksujen suorittaminen rahastoon, josta sijoitukset kanavoidaan kotimaisten tuotantojen rahoitukseen, olisi toissijainen vaihtoehto sellaisille mediapalveluiden tarjoajille, jotka eivät voi tai halua tehdä suoria sijoituksia tuotantoihin.

Haluamme ilmaista valmiutemme ryhtyä hallinnoimaan rahastoa Kopioiston ja sen osana toimivan AVEKin toimesta, mikäli implementoinnissa päädytään joko pelkkään rahastomalliin tai rahaston ja suorien sijoitusten yhdistelmämalliin. Kopioistolla on hyvä valmius ryhtyä keräämään rahastoon sijoitettavia maksuja. Jaamme nykyisin keräämiämme

Kopioisto mahdollistaa tekijänoikeuden suojaamien julkaisujen ja audiovisuaalisten teosten vaivattoman ja vastuullisen käytön. Samalla se varmistaa, että luovan alan ammattilaiset saavat heille kuuluvat korvaukset teostensa käytöstä. Olemme Suomen luovaa alaa kattavimmin edustava tekijänoikeusjärjestö. www.kopioisto.fi

tekijänoikeuskorvauksia oikeudenhaltijoille, ja jaamme AVEKin kautta varoja audiovisuaalisten tuotantojen edistämiseen. Kopioistolla on olemassa toimivat mallit varojen keräämiseen, laskemiseen, hallinointiin ja jakamiseen. Näiden mallien pohjalta yhteistyössä varoja hallinnoivien viranomaisten kanssa Kopioistossa voidaan kehittää kustannustehokas ja toimiva malli varojen keräämiseen rahastoon ja sieltä varojen jakamiseen kotimaisiin sisältöihin.

Sijoitukset tuotantoihin eivät ole korvaus tekijänoikeuden luovutuksesta

AVMS-direktiivin mahdollistaman rahoitusvelvoitteen tavoitteena on eurooppalaisten teosten edistäminen. Rahoitusvelvoitteen implementoinnissa Suomen lainsäädäntöön on kiinnitettävä huomiota siihen, että rahoitusvelvoitteen edellyttämän rahoituksen maksaminen ei ole korvaus tekijänoikeuksien luovutuksesta pois tekijöiltä. Rahoitusvelvoitteen implementointi ei saa johtaa siihen, että velvoitteen piirissä olevat audiovisuaalisten mediapalveluiden tarjoajat tai muut alan toimijat alkavat vaatia tekijöiltä aiempaa laajemmin tekijänoikeuksien luovutusta vastineena rahoitusvelvoitteen nojalla suorittamistaan maksuista. Rahoitusvelvoitteen implementointi ei saa johtaa myöskään siihen, että valtion varoista suoraan tai välillisesti tekijöille ja muille oikeudenhaltijoille maksettavien tekijänoikeuskorvausten tai muiden kulttuuria tukevien rahoitusmuotojen määrä pienenee. Tekijöiden taloudellisen oikeudenmukaisuuden toteutumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että tekijänoikeuskorvausten ja kulttuuria tukevien rahoitusmuotojen taso pidetään ennallaan rahoitusvelvoitteen implementoinnista riippumatta.

4.9.2020
Valtteri Niiranen
Kopioisto ry:n toimitusjohtaja

4.9.2020
Ulla Simonen
Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEKin johtaja